

ת"פ 1594/07/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד בדיר

בית משפט השלום בראשון לציון

27 ינואר 2016

ת"פ 1594-07-13 מדינת ישראל נ' בדיר

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המאשימה
נגד
הנאשם
מוחמד בדיר

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד חן רייז

הנאשם וב"כ עו"ד אנואר פריג'

גזר דין

רקע.

ביום 1.7.13 הוגש נגד הנאשם כתב אישום אשר ייחס לו עבירה של גניבת רכב. ביום 2.4.14 הוגש כתב אישום מתוקן על פיו יוחסה לנאשם עבירה של קבלת רכב גנוב. בדיון שהתקיים באותו היום הודיעו באי כוח הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה וירשע בעובדות כתב האישום המתוקן, וטרם שיישמעו טיעונים לעונש יופנה לקבלת תסקיר מאת שרות המבחן. באת כוח המאשימה הצהירה כי לא תתנגד להפניית הנאשם לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות שרות, ועם זאת הבהירה כי עמדתה העונשית תהא למאסר בפועל "ממש", מאסר על תנאי, קנס, פיצוי ופסילת רישיון נהיגה.

מכתב האישום המתוקן עולה כי במועדים הרלבנטיים לכתב האישום עבד הנאשם כנהג רכב גרר בחברת "גרר חוצה ישראל" (להלן - "החברה"). במסגרת עבודתו קיבל הנאשם קריאות לטיפול ברכבים תקולים במקומות שונים בארץ. הנאשם היה מגיע לאותם רכבים ולאחר שקיבל אישור מבעלי הרכבים היה גורר את הרכבים לתיקון במוסך לפי הוראת בעל הרכב. בתאריך 8.5.12 בשעה 12:40 לערך התקשר בעלים של רכב נושא מ.ר 21-127-67 (להלן - "המתלון" ו-"הרכב", בהתאמה) לחברת "סטארט" וביקש כי יגררו את רכבו למוסך בהוד השרון. בהמשך לאמור, הגיע הנאשם לגרור את רכבו של המתלון. במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, בתאריך 8.5.12, קיבל הנאשם את הרכב ולא העבירו למוסך בהוד השרון. בהמשך העביר הנאשם את הרכב הגנוב לאדם אחר ולא השיבו למתלון. בהמשך לאמור, בשעה 15:00 או בסמוך לכך, אותר הרכב בקלקיליה. בנסיבות המתוארות, העביר הנאשם את הרכב ללא קבלת רשות מבעליו בנסיבות המצביעות על כוונה שלא להחזירו לבעליו.

הנאשם הצהיר כי הוא מסכים להסדר הטיעון לאחר שכתב האישום המתוקן הוקרא לו והוא הבין את תוכנו ומהותו וכי

הוא יודע שבית המשפט אינו כפוף להסדר הטיעון.

בהמשך לכך, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע על פי הודייתו בעבירה של קבלת רכב גנוב לפי סעיף 413. לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בהתאם להסדר הטיעון הוריתי על הפניית הנאשם לקבלת תסקיר שרות מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שרות. או אז נדחה הדיון פעמים מספר, בין היתר, עקב אי התייצבות הנאשם בפני הממונה על עבודות שרות.

מתוך חוות דעת הממונה על עבודות שרות אשר הוגשה ביום 20.9.15 עלה כי לאחר בדיקת התאמה והשמה שנערכה לנאשם לרבות נוכח מידע מודיעיני שהתקבל מהמשטרה נמצא הנאשם בלתי מתאים לביצוע עבודות שרות נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם לרבות בנאשם ולפי סעיף 51(ב1)(1) לחוק העונשין. כמו כן צוין כי הנאשם נפצע מירי ברגליו בעקבות סכסוך עם תושב כפר קאסם בו הוא מתגורר, וכי הוא מוגבל מבחינה רפואית, כי סכסוך זה שריר וקיים וכי על פי מידע שהתקבל מהמשטרה נתון הנאשם בסיכון לפגיעה נוספת.

בהחלטתי מיום 27.5.15 הוריתי על הפניית הנאשם בשנית אל הממונה על עבודות שרות במטרה כי בנסיבות הקיימות תיבחן שוב שאלת התאמתו של הנאשם לביצוע עבודות שרות במסגרת מתאימה.

חוות דעת הממונה על עבודות שרות הנוספת הוגשה ביום 9.9.15 ובסופה מסקנה שלילית וזה לקודמתה, לפיה אין הנאשם מתאים לביצוע עבודות שרות נוכח העובדה כי נשקפת סכנה לנאשם ולסביבתו. כמו כן צוין כי המקומות המיועדים לביצוע עבודות שרות הינם, מטבע הדברים, מוסדות המשרתים את הקהילה ואין הם מקומות מאובטחים וסגורים. עוד צוין כי הפיקוח מטעם הממונה אינו צמוד. על כן, ואף נוכח מצבו הרפואי, הערכת המסוכנות והמידע המשטרתי שהתקבל קבע הממונה על עבודות שרות כי לא ניתן לשבץ את הנאשם במקום עבודה בשל הסכנה הנשקפת לו ולחיי הציבור המצוי במקום.

בדיון שהתקיים ביום 16.9.15 ביקש בא כוח הנאשם כי קצין המודיעין יזמן לבית המשפט נוכח טענתו כי המידע המודיעיני עליו מבוססת חוות דעת הממונה על עבודות שרות הינו מידע ישן, לא עדכני ובלתי רלבנטי. בהחלטה חריגה ותוך שהבהרתי היטב נימוקיה הוריתי על זימון קצין המודיעין.

בדיון שהתקיים ביום 17.12.15 הוריתי על דיון בדלתיים סגורות ושמעתי בנוכחות באת כוח המאשימה בלבד את דברי קצין המודיעין.

בדיון שהתקיים ביום 23.12.15 שב בא כוח הנאשם וטען כי המידע המודיעיני המדובר הינו מידע ישן ולא עדכני שאינו מלמד על מסוכנות מצדו של הנאשם, כי האירוע אירע לפני כשנתיים כתוצאה מסכסוך ומאז הנאשם מסתובב חופשי, וכי יש להביא כל אלה בחשבון ולחייב את הממונה על עבודות שרות למצוא מקום שיאין את המסוכנות הנטענת.

בהחלטתי מאותו היום דחיתי טענות בא כוח הנאשם, בין היתר, לפי שעל פי המצוי במסמכים שהוצגו לי ובדברי רכז

המודיעין הסיכון עליו מדובר קיים גם קיים. על כן קבעתי כי חוות דעת הממונה על עבודות שרות הולמת את המצב המודיעיני ומבססת שלילת ריצוי עונש בעבודות שרות.

בהתאם לכך, שמעתי טיעוני הצדדים ועונש וקבעתי מועד למתן גזר הדין.

תסקיר שרות מבחן.

התסקיר ניתן ביום 21.9.14. נוכח התרשמות שרות המבחן כי הסיכון כי הנאשם ישוב למעורבות נוספת בפלילים צומצם, בא הוא בהמלצה להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 220 שעות לפי תוכנית שגובשה עבורו. על פי האמור בתסקיר, הנאשם כבן 22, רווק עובד כיום, ומזה כשנה, בבית דפוס ומתגורר עם משפחתו בכפר קאסם. הנאשם הינו הבן הצעיר במשפחתו, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. הנאשם נעדר עבר פלילי והעבירה הנוכחית הינה עבירה יחידה. באשר ליחסו של הנאשם לעבירה צוין כי הנאשם מסר שמחזיק הרכב הציע לו לסייע לו להיפטר מהרכב תמורת כסף קל, וכי הוא לא היה מודע למשמעויות הפליליות של התנהגותו בעת ביצוע העבירה. הנאשם מכיר בחריגות של התנהגותו לאורח חייו, לאישיותו ולדפוסי התנהגותו, ולהשלכותיה על תגובת בני משפחתו וביטא חרטה. שרות המבחן סקר גורמי הסיכון לעבריינות מצד הנאשם ואת גורמי הסיכוי לשיקום, ועל פי התרשמותו הנאשם הינו בחור צעיר המתפקד באופן חיובי ונורמטיבי, מבטא צער וחרטה ורואה במשבר שגרמה מעורבותו בעבירה כגורם המחזק אותו לשמירה על אורח חיים תקין בעתיד.

טיעוני המאשימה.

באת כוח המאשימה טענה כי נוכח נסיבות ביצוע העבירה, הערך החברתי שנפגע עקב ביצועה, ההכרח במיגור תופעת גניבת רכבים שהפכה למכת מדינה והנזק שנגרם לציבור כתוצאה מכך, עמדתה העונשית היא להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל ממש. באת כוח המאשימה ציינה כי עמדתה זו לא הייתה שונה אף לו הייתה חוות דעת הממונה חיובית. בטיעוניה הדגישה כי הנאשם אמנם לא הורשע בעבירה של גניבת רכב, אולם היווה חוליה משמעותית בעבירה כזו במטרה להעביר את הרכב לשטחים. לדידה, החמרה בענישה מתחייבת אף משום הצורך במאבק בתופעה וההכרח בהרתעה אפקטיבית. על כן, לשיטתה, מתחם הענישה ההולם את העבירה, על כלל השיקולים הרלבנטיים, הוא מתחם שבין 10 ל- 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה. בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בעבירה, עתרה באת כוח המאשימה לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים.

טיעוני הנאשם.

בא כוח הנאשם טען כי לא בכדי תוקן כתב האישום לעבירה של קבלת רכב גנוב חלף עבירה של גניבת רכב כפי שנרשם בו במקור וכי יש בכך להוות נסיבה מקלה. לטענתו, אין מחלוקת כי הרכב היה גנוב וכי הנאשם שהיה גרריסט איום על ידי אחרים שלקחו ממנו את הרכב. כמו כן טען כי קשיים ראייתיים ונסיבות מהן עולה שהנאשם עצמו היה קורבן בנסיבות העניין הם שהביאו לתיקון כתב האישום. בטיעונו ציין כי תמורת הרכב, שולמה בסופו של יום מכיסם של בני משפחת

הנאשם וכי בכך הוסר המחדל. כמו כן ציין נסיבות הקשורות בנאשם הנעדר עבר פלילי, את הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה (3.5 שנים) המלמד לשיטתו על "שינוי העתים", ולנוכח כל אלה ביקש כי המלצת שרות המבחן תאומץ באופן בו יוטל על הנאשם צו של"צ. במהלך טיעוניו הציג מסמכים רפואיים המעידים על מצבה הבריאותי של אם הנאשם אשר מאושפזת בבית חולים, והוסיף וטען כי בנסיבות החריגות של הנאשם, העדר גורמי סיכון להישנות מעשי עבירה, ותמיכת בני משפחתו בו, כל אלה מצדיקים הטלת צו של"צ המהווה ענישה מרתיעה הולמת.

דברי הנאשם.

הנאשם ציין את מצבה של הבריאותי של אמו ואת רצונו להשלים את תעודת הבגרות.

דין והכרעה.

התלבטתי לא מעט בבואי לגזור הדין. אולם לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, לנסיבות ולמכלול השיקולים הרלבנטיים לגזירת דינו של הנאשם, מצאתי לאמץ המלצת שרות המבחן באופן בו העונש אשר יוטל על הנאשם יהא צו של"צ ומאסר על תנאי. להלן אפרט נימוקי גזר הדין.

כידוע, קביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה נעשית לפי עקרון ההלימה לפיו יש לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו לבין מידת אשמו של הנאשם. לשם קביעה זו יש לשקול את מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן שבעבירה, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

באשר לערך החברתי המוגן בעבירה של קבלת רכב גנוב הרי שמדובר בפגיעה בקניינו של הפרט כמו גם בפגיעה בציבור משום תופעת הפשיעה החמורה של גניבות הרכב. מידת הפגיעה בערך זה היא משמעותית. הנאשם בהיותו גרריסט שכיר נטל את רכבו של המתלונן במטרה להעבירו למוסך בהוד השרון. תחת אשר יעשה כן, מעל באמון שניתן בו, נטל הרכב, והעבירו לאדם אחר, כך שהרכב הגיע לקלקיליה. כתב האישום המקורי אמנם ייחס לנאשם עבירה של גניבת רכב, אולם תוקן והועמד על עבירה של קבלת רכב גנוב, לפי תפיסה שיש בה להקל עם הנאשם. אלא שהניסיון השיפוטי המצטבר מצביע על כך שאין עבירה זו אלא חוליה בשרשרת העבירות אשר מאפשרות את ביצוע הגניבה בשיטה המוכרת, ולא בכדי העונש המרבי העומד לצדה של עבירה זו הוא כעונש המרבי הקבוע לעבירה של גניבת רכב. באשר לנזק הנגרם לבעל הרכב כתוצאה מתופעת גניבות הרכב ולחברה בכלל נכון יהיה להפנות לדברי כב' השופט א. רובינשטיין ברע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]: "תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאלה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית".

באשר למדיניות הענישה הנוהגת. על פי רוב ולפי העולה מהכלל, עבירות של קבלת רכב גנוב נלוות, מטבעם של דברים, לעבירות נוספות כדוגמת עבירה של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. עיון בפסיקה שניתנה בהקשר של עבירות של גניבת רכב וקבלת רכב גנוב או חלק של רכב מלמד כי הענישה המקובלת היא כזו העומדת על עונש מאסר בפועל של מספר

חודשים כשבתוּן מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. בעניין זה אפנה לפסקי דין אלה: עפ"ג 31160-05-15 (מחוזי מרכז-לוד) **אלקיעאן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] שם דובר בנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע בעבירה של גניבת רכב ועבירות נלוות, ועונשו הועמד על שישה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות; ע"פ 11346-03-13 **נזאל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] שם דובר בנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע בעבירה של גניבת רכב, נהיגה פזיזה ורשלנית ועבירות נוספות ועונשו הועמד על שישה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות; ת"פ (ראשל"צ) 22519-02-13 **מדינת ישראל נ' נעאלווה** [פורסם בנבו] שם דובר בנאשם אשר הורשע בעבירה של קבלת רכב גנוב נוסף על עבירות נוספות ועונשו נגזר לתשעה חודשי מאסר בפועל, ת"פ (ראשל"צ) 6577-02-12 **מדינת ישראל נ' מוגרבי** [פורסם בנבו] שם דובר בנאשם שהורשע בעבירה של סיוע לקבלת רכב גנוב, ועונשו הועמד על 6 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לא הוצגו אינדיקציות המלמדות על תכנון מוקדם. הנאשם טען כי הושפע על ידי אחרים לבצע את העבירה אולם מלבד טיעון לא הובאו אינדיקציות אף לכך. הנזק שנגרם כתוצאה ממעשה העבירה מתבטא בגזילת רכב מבעליו. עם זאת, דומה כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה אינו מרכזי ודומיננטי.

לנוכח האמור, ובהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, אני סבור כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה הוא בין מאסר בפועל של מספר חודשים לבין צו של"צ, מאסר על תנאי וקנס.

באשר לגזירת העונש שיש להשית על הנאשם, הרי שבמסגרת השיקולים יש להביא את העובדה שהנאשם הודה באשמה ונטל אחריות על מעשיו, העדר עבר פלילי הקשור בנאשם, הכרת הנאשם בפסול במעשיו ובהשלכתם על תגובת בני משפחתו, מצבה הבריאותי של אם הנאשם ומידת הפגיעה של עונש מאסר במשפחתו, תיקון הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה, חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, המצוקה שחוזה הנאשם כתוצאה מניהול ההליכים המשפטיים נגדו בגינה נזקק לטיפול נפשי, תפקודו התקין והנורמטיבי.

באזון בין השיקולים השונים, לרבות שיקולי הרתעת היחיד והרבים, הרי שאני סבור כי העונש הראוי במקרה זה, בנסיבותיו, צריך לעמוד על מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות. אלא שהאפשרות לכך נדחתה נוכח קביעת הממונה על עבודות השירות. התוצאה מכך היא שלפני שתי אפשרויות עונשיות: מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא או מאסר מותנה, קנס וצו של"צ. ומשום כך ההתלבטות הרבה. השאלה היא האם בנסיבות אלה דהיינו בקביעת העונש לנאשם זה הועמד לדין לפני, חסר הרשעות קודמות, נורמטיבי בדרך כלל, הבא מתא משפחתי נורמטיבי, שהעבירה שביצע הינה חריגה לאורח חייו, ייגזר עליו עונש מאסר בפועל ממש מאחורי סורג ובריא, או שמא בנסיבות המקלות הללו, החלופה העונשית היא מאסר על תנאי כאמור לעיל.

על כן, ושוב אחזור ואומר שלאחר התלבטות רבה, אני מוצא באופן חריג ביותר, לחייב הנאשם בצו של"צ כפי המלצת שירות המבחן, לצד עונשים נלווים. אני חוזר ומדגיש כי מצאתי לציין בהדגשה רבה כי העונש אשר יושת על הנאשם בגזר דין זה הוא חריג במידה רבה למדיניות הענישה בעבירות נגד רכב. כאן המקום לציין כי אי התאמתו של הנאשם לעבודות שירות, אינה תלויה דווקא בנאשם, משמע לא היה זה הנאשם אשר עשה מעשה אקטיבי לשם פסילתו לעבודות שירות, כגון, אי קיום עבודות שירות בעבר או כישלון לבצע עבודות שירות, או שימוש בסמים וכיוצא באלה התנהגויות הנעוצות

בנאשם. פסילתו מלבצע עבודות שירות היא משום הסיכון לסביבה כתוצאה מהיותו מאוים עקב סכסוך שהיה לו עם אחר, ומשום החשש כי בניסיון לפגוע בנאשם ייפגעו על לא עוול בכפם אחרים. אילו היה הנאשם נפסל לעבודות שירות משום התנהגותו שלו, ממילא תוצאת גזר הדין הייתה שונה.

כפי שהדגשתי לעיל גזר דין זה הוא חריג. משום שבעידן הקלדת מקלדת מחשב אנו מצויים וצדדים במשפט הפלילי נוהגים לשלוח פסקי דין ואסמכתאות לעונש מכל הבא ליד מצאתי לחזור ולהדגיש שאין בגזר דין זה כדי אסמכתא או תקדין לגזרי דין אחרים או לטיעונים לעונש בדבר עבירה של קבלת רכב גנוב.

ואלה העונשים שאני גוזר על הנאשם:

7 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירה על רכוש מסוג פשע.

5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירה נגד הרכוש מסוג עוון, למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין - החזקת נכס חשוד כגנוב.

קנס בסך 1,500 ש"ח או חודש מאסר תמורתו קנס ישולם עד ליום 1.3.16.

צו של"צ בהיקף של 220 שעות לפי תכנית שגובשה לנאשם על ידי שרות המבחן. הסברתי לנאשם בלשון פשוטה משמעות השל"צ. הנאשם הבין והסכים.

צו מבחן לתקופה של שנה כאשר משמעות קיום הצו והפרתו הוסברו לנאשם והוא התחייב לעמוד בתנאי הצו.

עותק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום י"ז שבט תשע"ו, 27/01/2016 במעמד הנוכחים.

אברהם הימן , סגן נשיאה

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

עמוד 6

ככל שהתביעה שוקלת להגיש ערעור אני נעתר לבקשת התביעה ומורה לשרות המבחן להורות למקום השל"צ,
על דחיית עבודות השל"צ עד ליום 13/3/2016.

על המזכירות לשלוח העתק הפרוטוקול לשרות המבחן.

ניתנה והודעה היום י"ז שבט תשע"ו, 27/01/2016 במעמד הנוכחים.

אברהם הימן , סגן נשיאה